

Starka reaktioner på undermålig filmproposition

Film & TV-Producenterna riktar skarp kritik mot regeringen. Den filmpolitiska proposition som presenterades i dag riskerar att försvaga svensk film- och tv-produktion i grunden. Medan andra europeiska länder agerar för att säkra investeringar i inhemska berättelser och produktion går Sverige nu i motsatt riktning.

När regeringen idag presenterade sin filmpolitiska proposition står det klart att framtiden för svenska berättelser och svensk film- och tv-produktion inte har prioriterats.

Regeringen väljer att bortse från de viktigaste förslagen i kulturdepartementets egen filmutredning och går endast vidare med ett begränsat urval av åtgärder med minimal effekt på de utmaningar som svensk film- och tv-produktion står inför. Därmed skjuts flera nödvändiga reformer ännu en gång på framtiden, trots att regeringen haft flera år på sig att agera.

– Den här regeringen ärvde en underfinansierad filmpolitik som var omodern redan när den infördes. När de nu hade möjlighet att ta ansvar för framtiden för svensk film- och tv-produktion landar de i stället i ett historiskt misslyckande. När regeringen nu väljer att avstå från de reformer som krävs riskerar Sverige att cementera sin position i Europas absoluta bottenkikt när det gäller att säkra investeringar i inhemska berättelser och produktion. Det är djupt bekymrande, säger Eva Hamilton, ordförande för Film & TV-Producenterna.

Film & TV-Producenterna menar att propositionen saknar de reformer som krävs för att göra Sverige konkurrenskraftigt som produktionsland och för att säkra långsiktiga investeringar i svenska berättelser.

Eva Hamilton betonar att regeringens brist på ambitioner sträcker sig långt utanför kulturdepartementet:

– Satsningarna på svensk film och tv-produktion spänner långt utanför kulturdepartementet och det blir tydligt att vi även har en finansminister som inte ser värdet i kultur och en näring med stor potential. Utredning efter utredning har visat att satsningar på film och tv ger mångdubbelt tillbaka. Regeringens besked riskerar nu istället att försvaga Sverige som produktionsland och tränga undan produktioner på svenska.

Film & TV-Producenterna förväntar sig nu att den nya utredning som regeringen har aviserat återkommer med de reformer som krävs för att stärka Sveriges konkurrenskraft som produktionsland och säkra svenska berättelser och produktion av film och tv på svenska.

Eva Hamilton:

– Sverige är ett litet land med ett språk som talas av en dryg promille av världens befolkning. Om inte vi här i Sverige anser oss ha råd att satsa på svenska berättelser och svensk produktion, vem ska då göra det?

Faktaunderlag:

I januari 2024 tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att se över den nationella filmpolitiken. Den 4 mars 2025 överlämnade den särskilda utredaren Eva Bergquist betänkandet *Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland* (SOU 2025:24) till kulturminister Parisa Liljestränd.

I utredningen konstateras att Sveriges offentliga investeringar i film har halkat efter andra länder och särskilt de nordiska grannländerna. Per capita ligger Sverige, enligt utredningen, bland de allra lägsta i Europa när det gäller offentliga investeringar i film.

Utredningen bedömer att nya finansieringsmodeller krävs för att främja investeringar i svenskt innehåll och branschgemensam utveckling. Utredningen föreslår två finansieringsreformer:

- Sänkt moms på biobiljetter och återinförd biografavgift: Momsen på biografföreställningar sänks från 25 till 6 procent, kombinerat med en biografavgift motsvarande 10 procent av bruttobiljettintäkterna.

- Medfinansieringsavgift för strömningstjänster: Strömningstjänster som riktar sig till svenska konsumenter föreslås bidra till finansieringen av svensk film och tv genom investeringar eller en avgift motsvarande 1,5 procent av omsättningen i Sverige. Avgiften ska inte tas ut av tjänster som redan investerar mer än 10 procent av sin svenska omsättning i svensk film- eller serieproduktion.

EU:s AVMS-direktiv gör det möjligt för medlemsstater att införa finansiella skyldigheter för strömningstjänster för att säkerställa fortsatta investeringar i inhemsk film- och tv-produktion. Skyldigheten kan även omfatta tjänster som är etablerade i en annan medlemsstat men riktar sig till en nationell publik. Skyldigheten kan utformas som antingen investeringskrav eller avgifter baserade på intäkterna från tjänster som tillhandahålls i och riktas mot landet.

Flera europeiska länder har redan infört sådana system. I Norden har Danmark infört ett system som innebär avgifter på mellan två och fem procent av omsättningen beroende på investeringar i danskt innehåll. Norge har beslutat om en investeringsplikt motsvarande fyra procent av omsättningen i norska produktioner. I Finland har regeringen föreslagit en modell där strömningstjänster ska investera eller bidra med en avgift motsvarande fem procent av omsättningen.